

opusdei.org

Posvećivanje svijeta "iznutra"

Najmoćnije oružje koje imamo za obnoviti kršćanski ton društvu su molitva i posao pretvoren u molitvu. Novi članak u nizu o posvećivanju rada.

25.02.2016.

Jednostavno je razlikovati svijetle i tamne značajke našeg vremena. Ljudski napredak zajedno s poremećajima kojima je opterećen. Društveni napredak u mnogim područjima u kombinaciji s

barbarskim postupanjima u drugima. I napredovanje i nazadovanje... Sv. Ivan Pavao II. i njegovi nasljednici često su se pozivali na ovu stvarnost. **[1]** Svi smo pozvani preobraziti društvo oko nas u skladu s Božjom voljom. Ipak, mnogi ljudi su toga nesvjesni i misle da je ovaj zadatak samo za one koji su na vlasti ili koji su bogati i utjecajni. Što se tiče njih samih, njihova uloga je ona promatrača; oni mogu pljeskati ili prosvjedovati, ali nisu igrači na polju djelovanja.

Ovaj stav ne može biti naš jer se ne može uskladiti sa stvarnošću našeg kršćanskog poziva. „Mi kršćani imamo nadnaravnu odgovornost surađivati s Božjom moći. Jer to je njegov svemilosrdni plan. On želi da težimo obnovi poremećenog reda, obnovi kod vremenitih struktura svih naroda njihove prirodne funkcije sredstava za napredak čovječanstva i njihove nadnaravne

funkcije kao sredstava za pronalaženje Boga, za otkupljenje.“[2]

Mi nismo puki promatrači. Naprotiv, laici imaju posve određenu zadaću posvećivanja svijeta „iznutra poput kvasca,“[3] „težeći davanju kršćanskog usmjerenja radu te ljudskim institucijama i strukturama.“[4] Riječima II. vatikanskog sabora, laici trebaju „osvjetljavati i uređivati sve vremenite stvari s kojima su tako blisko povezani kako bi se one mogle usmjeriti i rasti prema Kristu te biti na slavu Stvoritelja i Otkupitelja.“[5] Jednom riječju: „Kristijanizirati svijet iznutra, pokazujući da je Krist otkupio cjelokupno čovječanstvo.“[6]

Svi mi imamo potrebnu moć za činiti tako iako se ne radi o ljudskoj moći. Naša je moć molitve i rada pretvorenog u molitvu. „Molitva je najmoćnije oružje koje kršćanin

posjeduje. Molitva nas čini učinkovitima. Molitva nas čini sretnima. Molitva nam daje snagu potrebnu za ispunjenje Božjih zapovijedi.“[7] Rad pretvoren u molitvu je ono sredstvo koje posjedujemo za preobražavanje društva. Ne samo rad, već posvećeni rad.

Bog je sv. Josemaríji 7. kolovoza 1931., tijekom slavljenja svete mise, dao svjetlo da ovo razumije. Dok je podizao Presveto, Isusove riječi snažno su odzvanjale u njegovoj duši: *A ja kada budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi.*[8] „Bilo mi je savršeno jasno. Naš Gospodin nam je govorio: ako me staviš u srce svih ljudskih aktivnosti, ispunjavajući dužnosti svakog trenutka, ako budeš moj svjedok u onome što se čini velikim i u onome što se čini malenim... onda *omnia traham ad meipsum!* Moje kraljevstvo među vama postat će stvarnost!“[9]

Kristijanizacija društva

Bog je muškarcima i ženama povjerio zadatak izgradnje ljudskog društva u skladu s njihovim dostojanstvom, u službi njihovog zemaljskog i vječnog dobra.**[10]** Ovo zahtijeva društvo čiji zakoni, moralni običaji i institucije gaje cjelovito dobro svojih građana, društvo u kojem svaka osoba raste tražeći dobro drugih jer čovjek „ne može postići svoje vlastito ispunjenje osim u iskrenom davanju sebe drugima.“**[11]** Ipak, grijeh naših praroditelja i posljedično izobilje grijeha doveli su svijet u duboki nered. Kao što Katekizam Katoličke Crkve naučava, „stoga grijeh čini ljude uzajamnim sukrivcima dajući da među njima vlada požuda, nasilje i nepravda. Grijesi su uzrok društvenih situacija i institucija koje se protive božanskoj dobroti. "Strukture grijeha" odraz su i učinak osobnih grijeha.“**[12]**

Krist, naš Gospodin, Sin Božji koji je postao čovjekom, došao je na svijet kako bi nas otkupio od grijeha i njegovih posljedica. Ovo je ono što „kristijanizacija“ društva označava: oslobađati ga od posljedica koje nam Katekizam gore navodi. S jedne strane označava oslobađanje od *struktura grijeha* – primjerice, od građanskih zakona i običaja protivnih moralnom zakonu. Na dubljoj razini označava težnju za osiguranjem da ljudski odnosi budu upravljani Kristovom ljubavlju, oslobođenom sebičnosti *požude, nasilja i nepravde*. „Tvoj zadatak kao građanina kršćanina jest pomoći da Kristova ljubav predsjedava svim vidovima suvremenog života: kulturom i ekonomijom, radom i odmorom, obiteljskim životom i društvenim odnosima.“[13]

Kristijanizacija društva ne znači nametanje istinite vjeru nikome. Kršćanski duh zahtijeva poštovanje

prema slobodi svake osobe, kod prakticanja religije, za djelovanje u skladu sa vlastitom savješću, čak i u zabludi, dokle god su zahtjevi javnog reda i morala nepovrijeđeni. **[14]** Oni koji su u zabludi trebaju biti dovedeni do istine, koju se u punini može naći samo u katoličkoj vjeri, našim primjerom i riječima, a nikada prinudom. Čin vjere je autentičan samo ako je slobodan.

Ali kada kršćani potiču na poštivanje ljudskog života u građanskom pravu od trenutka začeća, na stabilnost obitelji kroz prepoznavanje nerazrješivosti braka, na prava roditelja u odgoju i obrazovanju njihove djece, bilo u javnim ili privatnim školama, na pravo na istinite informacije, javni moral, pravednost u radnim odnosima, itd., ne radi se o pokušajima nametanja vlastite vjere drugima. Radije, oni vrše svoju dužnost građana i pomažu ostvarenju, koliko je u njihovoj moći,

boljeg društva u skladu s dostojanstvom ljudske osobe. Kršćani posjeduju posebnu sigurnost u ispravnost ovih zahtjeva zahvaljujući božanskom otkrivenju. Ali oni također mogu biti spoznati ljudskim razumom, i stoga svi muškarci i žene, neovisno o njihovim uvjerenjima, mogu cijiniti važnost i vrijednost ovih principa za život društva.

„Nastojte osigurati da one institucije i strukture u kojima se krećete i radite s punim pravom građana budu u skladu s principima koji određuju kršćanski način života. Na taj način možete biti sigurni da ljudima dajete sredstva da žive u skladu s njihovom istinskom vrijednošću; i omogućit će te mnogim dušama, s milošću Božjom, da osobno odgovore na njihov kršćanski poziv.“ **[15]**

Navedeno zahtijeva „ispravljanje institucija i uvjeta u svijetu... kako bi poticali, a ne otežavali vršenje

krjeposti.“[16] Težnja prema pravednijem društvu pripada svakom građaninu – težnja koja je ojačana kršćanskom vjerom – kroz traženje općeg dobra društva. Ovo opće dobro nije samo pitanje ekonomskog razvoja, iako ga zasigurno uključuje, a ponekad može biti i najhitnija potreba. Prije svega ono zahtjeva najbolje moguće uvjete za osiguranje slobode, pravde i ispravnosti u moralnom životu te mir u društvu, u skladu s dostojanstvom svake ljudske osobe.

Kršćani koji čine sve što mogu kako bi poboljšali društvo na ovaj način djeluju u skladu sa svojom vjerom. Oni ne slijede političku ideologiju koja je podložna različitim mišljenjima. „Tako su djelovali prvi kršćani. Oni nisu imali nikakve društvene ili ljudske programe koje su trebali ispuniti zbog svog nadnaravnog poziva. Ali bili su ispunjeni duhom, pogledom na život

i svijet koji nije mogao ne imati jasne posljedice na društvo u kojem su živjeli.“[17] „Apostolski zadatak kojeg je Krist povjerio svim svojim učenicima dovodi do određenih rezultata u društvenim pitanjima. Nezamislivo je da kršćanin, kako bi ispunio svoju zadaću, treba okrenuti leđa svijetu i postati defetist s obzirom na ljudsku narav.“[18]

Trebamo donositi ljekoviti balzam kršćanskog duha društvenim strukturama koje nas okružuje. Ali to nije dovoljno. Iako se može činiti kao uzvišen cilj, radi se pak o temeljnom zahtjevu. Potrebno je mnogo više. Moramo pomoći ljudima oko nas da cjelovito žive svoju kršćansku vjeru, kako bi svatko sa svog vlastitog mjesta širio Kristovo svjetlo i ljubav, Isusov ugodni miris,[19] kroz njihove svakodnevne postupke. Cilj nije pročišćenje struktura već posvećivanje osoba. Bilo bi pogrešno ne brinuti jesu li društveni zakoni i

moral u skladu s kršćanskim duhom, ali bilo bi jednako pogrješno misliti da je to dovoljno. Štoviše, upravo u tom trenutku bi ove zdrave strukture ponovno bile ugrožene. Uvijek moramo počinjati iznova. „Novo čovječanstvo ne može biti pronađeno, ako se ljudi ne obnavljaju u uvijek izvirućim vodama krštenja i života življenog prema nauku Evanđelja.“[20]

Posredstvom rada

„Mnoge velike stvari ovise – nemoj to zaboraviti – o tome hoćemo li ti i ja živjeti svoj život onako kako Bog hoće.“[21] Ono najvažnije jest osobna svetost, naše jedinstvo s Bogom. To je put koji vodi ka kristijanizaciji društva. „Moramo, svaki od nas, biti *alter Christus, ipse Christus*: drugi Krist, sami Krist. Samo na ovaj način možemo započeti s ovim velikim pothvatom, ovim neizmjernim, neprestanim zadatkom

posvećivanja svih vremenitih struktura iznutra, donoseći im kvasac otkupljenja.“**[22]** Ne smijemo nikada izgubiti sol, svjetlo i vatru koju nam je Bog dao kako bi preobrazili naše okruženje. Kao što je sv. Ivan Pavao II. rekao, „to je zadatak koji zahtijeva hrabrost i strpljenje.“**[23]** Hrabrost, stoga što ne smijemo se bojati sukoba s prevladavajućom atmosferom kada je to potrebno. I strpljenje, stoga što je za mijenjanje društva iznutra potrebno vrijeme. U međuvremenu, ne smijemo se naviknuti na zla koja bujaju oko nas: navikavanje na tešku bolest ravno je podlijeći joj.

„Kršćanin mora biti spreman, u svako doba, posvećivati društvo iznutra. On je u potpunosti prisutan u svijetu, ali bez da mu pripada kada niječe Boga i protivi se njegovom ljubljenom naumu spasenja, ne zbog svoje naravi već zbog grijeha.“**[24]**

Bog želi od nas da ubrizgamo kršćanski duh u društvo oko nas kroz posvećivanje našeg profesionalnog rada jer „kršćanin radom očituje vlast nad stvorenjem (usp. *Post* 1, 28), uređujući ga prema Isusu Kristu, središtu u kojem je svim stvarima suđeno da se ponovno ujedine (usp. *Ef* 1, 10).“**[25]** Profesionalni rad je u praksi „neizostavno sredstvo za društveni napredak i veću pravednost u odnosima među ljudima.“**[26]**

Svatko od nas treba započeti s ovim zadatkom kristijanizacije društva kroz rad. Prvo, nastojeći približiti Boga onima koji rade s nama ili onima koje zbog našeg posla susrećemo kako bi i oni posvećivali svoj rad i širili kršćanski ton oko sebe. Zatim, i neodvojivo, pokušavajući kristijanizirati strukture u našem vlastitom profesionalnom okruženju kako bi bile u skladu s moralnim zakonom.

Ljekarnik, odvjetnik, novinar, poslovni direktor... moraju nastojati unijeti kršćanski utjecaj u institucije i radne odnose u vlastitom poslovnom okruženju. Nije dovoljno izbjegavati „okaljavanje“ nemoralnim praksama. Radije, trebamo nastojati pročistiti naše profesionalno okruženje, dovodeći ga u sklad s ljudskim i kršćanskim dostojanstvom.

„Formacija koju primamo trebala bi u nama probuditi, dok krećemo u profesionalni rad, instinkt, zdravu čežnju za činiti da taj rad bude u skladu sa zahtjevima kršćanske savjesti, božanskim zapovijedima koje bi trebale upravljati društvom i ljudskim aktivnostima. Trebamo biti uvjereni da, ne samo da nema inkompatibilnosti između kršćanstva i problema koji se javljaju uslijed vremenitog napretka; već da naprotiv, istinske vrijednosti čovjeka i njegovo osobno i društveno dostojanstvo mogu biti očuvani samo

ako su utemeljeni na kršćanskom pogledu na život.“[27]

Osim samog radnog okruženja, postoje mnoge druge mogućnosti za kristijanizaciju svijeta kroz rad. Vršenje nekog zanimanja u društvu sa sobom nosi pravo na povezivanje i suradnju na različitim projektima s drugima koji dijele iste ideale. To mogu biti škole koje pružaju ljudsko i kršćansko obrazovanje koje je danas toliko nužno i hitno. Ili projekti na području društvenog rada, pro-life organizacije, institucije koje štite pravo na istinu u medijima ili pravo na zdravu moralnu atmosferu. Sve ovo treba se izvršavati s profesionalnim pogledom djece Božje, pozvane na vlastito posvećivanje usred svijeta.

„Predajmo naše živote u potpunosti Bogu našem Gospodinu, završavajući naš posao što je moguće bolje, svatko u vlastitom zanimanju i staležu. Ali

nemojmo nikada zaboraviti da u svim nastojanjima imamo samo jednu težnju: postaviti Krista na vrh svih ljudskih aktivnosti.“[28]

Fusnote:

[1] Usp. Sv. Ivan Pavao II., Apostolska pobudnica *Ecclesia in Europa* (28. lipnja 2003.), 1

[2] Sv. Josemaria, *Pismo*, 30. travnja 1946., 19

[3] II. vatikanski sabor, Dogmatska konstitucija o Crkvi *Lumen Gentium*, 31

[4] Sv. Josemaria, *Pismo*, 9. siječnja 1959., 17; citirano u E. Burkhart, J. López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría*, I, Rialp, Madrid 2010.

[5] II. vatikanski sabor, Dogmatska konstitucija o Crkvi *Lumen Gentium*, 31

[6] Sv. Josemaría, *Razgovori*, 112

[7] Sv. Josemaría, *Kovačnica*, 439

[8] *Iv* 12, 32

[9] Sv. Josemaría, *Bilješke s razmatranja*, 27. listopada 1963; citirano u E. Burkhart, J. López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría*, I, Rialp, Madrid 2010.

[10] Usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, 353, 1929, 1930

[11] II. vatikanski sabor, Pastoralna konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu *Gaudium et spes*, 24

[12] *Katekizam Katoličke Crkve*, 1869; usp. sv. Ivan Pavao II., Apostolska pobudnica *Reconciliatio et poenitentia* (2. prosinca 1984.), 16

[13] Sv. Josemaría, *Brazda*, 302

[14] Usp. II. vatikanski sabor, Dekret o vjerskoj slobodi *Dignitatis humanae*, 1, 2 i 7

[15] Sv. Josemaría, *Kovačnica*, 718

[16] II. vatikanski sabor, Dogmatska konstitucija o Crkvi *Lumen Gentium*, 36

[17] Sv. Josemaría, *Pismo*, 9. siječnja 1959., 22; citirano u E. Burkhart, J. López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría*, I, Rialp, Madrid 2010.

[18] Sv. Josemaría, *Susret s Kristom*, 125

[19] Usp. 2 Kor 2, 15

[20] Pavao VI., Apostolska pobudnica *Evangelii nuntiandi* (8. prosinca 1975.), 18

[21] Sv. Josemaría, *Put*, 755

[22] Sv. Josemaría, *Susret s Kristom*, 183

[23] Sv. Ivan Pavao II., Enciklika *Centesimus annus* (1. svibnja 1991.), 38

[24] Sv. Josemaría, *Susret s Kristom*, 125

[25] Sv. Josemaría, *Pismo*, 6. svibnja 1945., 14; citirano u E. Burkhart, J. López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría*, I, Rialp, Madrid 2010.

[26] Sv. Josemaría, *Razgovori*, 10

[27] Sv. Josemaría, *Pismo*, 6. svibnja 1945., 15; citirano u E. Burkhart, J. López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría*, I. Rialp, Madrid 2010.

[28] Sv. Josemaría, *Pismo*, 15. listopada 1948., 41; usp. *Kovačnica*, 68.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/posvecivanje-svijeta-
iznutra/](https://opusdei.org/hr-hr/article/posvecivanje-svijeta-iznutra/) (8.04.2026.)